

identificació

Família **Arecàcies**

Margalló

Chamaerops humilis

Castellà: palmito

Francès: palmier nain

Anglès : dwarf fan palm

Origen: Regió Mediterrània.

localització

Comarca: Barcelonès

Municipi: Badalona

Indret: Parc de Can Solei,
enfrent d'un dels edificis.

dimensions i descripció

Alçada:	6 m
Diàmetre màxim:	8 m
Nombre de peus (de diferents mides):	13
Edat estimada, 2004:	124 anys

Exemplar molt ornamental, de dimensions excepcionals, amb 13 braços de diferents alçades que prenen la forma d'un gran vas o, potser, d'un drac de 13 caps que es vincen amenaçadors en totes direccions.

singularitat

Són moltes les raons que avalen l'alt interès botànic i patrimonial d'aquest margalló: la seva edat, més que centenària; les seves dimensions i la seva forma. El fet d'estar situat a la part alta del talús i al costat del camí, li dóna una especial rellevància i en facilita l'observació. Té l'interès afegit de formar part d'un conjunt de 7 varietats de palmeres presents al jardí, entre elles l'Airosa i una *Butia capitata* (espècie molt poc freqüent als nostres parcs).

història

La presència d'aquest margalló, amb tot el grup de palmeres i altres plantes exòtiques del parc, respon a l'essència original de la creació d'un jardí de casa colonial. Aquests jardins volien reunir i mostrar un gran varietat d'espècies exòtiques que evocuessin l'exuberància de les illes tropicals.

descripció de l'espècie

característiques morfològiques

El margalló és una palmera nana, d'aspecte arbustiu i d'entre 2 i 3 metres d'alçada (si se'l deixa créixer pot arribar als 6 m). Acostuma a fer diversos **troncs**, curts i gruixuts, de forma lleugerament cònica i revestits d'una mena de feltre format per fibres i restes de fulles velles. Les **fulles**, en forma de ventall, són d'un verd net, amb divisions del limbe rígides i d'uns 20 cm de llarg, que surten d'un pecíol llarg, fi i espinós. Les **flors**, petites i grogues, neixen a la primavera dalt del tronc, entre les fulles, en grups atapeïts i protegits per grans espates. N'hi ha de masculines i de femenines en peus diferents. Fructifiquen a la tardor i cada flor dóna tres dàtils coneguts amb el nom de "pa de guineu". Els dàtils són **fruits** petits, rodons, primer verds i després vermellosos, amb polpa fibrosa i gust desagradable.

fulles

flors i fruits

escorça

característiques ecofisiològiques

És l'única palmera originària d'Europa que prospera a les regions litorals seques de l'oest de la Mediterrània. Al nostre litoral, tret d'una localitat del Montgrí, viu del Garraf cap al sud, en terrenys més aviat àrids, a les brolles, les garrigues i els espinars. És abundant a les illes Balears. S'adapta a tot tipus de sòls i és força resistent al fred i a la sequera.

utilització i curiositats

La part més aprofitada del margalló són les fulles de les quals es fan escombres, ventalls, barrets, cabassos, etc. Els cors es mengen amanits i ja eren molt apreciats pels romans. Les espates tendres també són comestibles i, antigament, tenien gran renom com a afrodisiac. Els dàtils s'han utilitzat contra les diarrees pel seu contingut en tanins, de propietats astringents. És un bon protector contra l'erosió per la seva capacitat de rebrotar d'arrel i formar matollars densos. Molt utilitzat en jardineria pel seu valor ornamental.

*Anirem a França,
comprarem una pansa;
anirem a Castelló,
comprarem un margalló.*

*Cançó infantil de joc,
Morella (els Ports)*

Àrea metropolitana de Barcelona
Mancomunitat de municipis

Coordinació i textos
Servei de Promoció i Conservació
Lurdes Planes i Sant-romà, geògrafa

Disseny gràfic
Oficina de Disseny
Laura Pons / Maragarita Tur

Fotografia
Ernest Costa i Savoia